

بنیاد شهید از پرداخت هزینه‌ی بلیت خانواده‌های شهدا و جانبازان طفره می‌رود

ابراهیم نادری
مدیرعامل شرکت بن ریل

در آستانه‌ی سفرهای نوروزی، تقاضا برای مسافت با قطار به بیشترین میزان خود می‌رسد و در این بین شرکت‌های ریلی علی‌رغم تمامی محدودیت‌ها و مشکلاتی که در تأمین ناوگان و سرمایه‌گذاری در این حوزه دارند، تلاش خود را برای ارائه‌ی بهترین و بیشترین خدمات به کار می‌گیرند. در این میان، شرکت بن ریل (قطارهای شرقی بنیاد)، از جمله شرکت‌های مهم و پرچم‌دار بازار حمل و نقل ریلی مسافری است. «ابراهیم نادری» مدیرعامل این شرکت معتقد است در شرایطی که تقاضای سفر ریلی از عرضه‌ی آن پیشی گرفته است، دولت باید تمهیداتی برای حمایت از سرمایه‌گذاری و تقویت ناوگان ریلی مسافری بیندیشد. چراکه حاشیه‌ی سود پایین، و دوره‌ی بازگشت سرمایه طولانی است. لذا؛ رغبت بخش خصوصی را برای سرمایه‌گذاری در این حوزه کاهش داده است. نبود حمایت از صنعت ریلی داستان پر آب چشمی است که فقط به سرمایه‌گذاری بخش خصوصی محدود نشده و این موضوع حتی سفر خانواده‌های معزز شهدا و جانبازان را نیز تحت تأثیر در آورده است. به گونه‌ای که با وجود تأکید قانون برای تأمین نیمی از بهای بلیت قطار این خانواده‌ها از سوی بنیاد شهید، اما با گذشت ۵ سال، بنیاد مربوطه از پرداخت مابالتفاوت هزینه اجتناب کرده و نتیجتاً فروش بلیت از سوی برخی از شرکت‌های ریلی به این گروه از عزیزان متوقف شده و معدود شرکت‌هایی همچون بن ریل نیز تاکنون نتوانسته‌اند هزینه‌های مورد نظر را دریافت کنند.

واقعیت این است که بخش خصوصی به دلیل سرمایه‌ی هنگفتی که برای توسعه‌ی ناوگان ریلی مسافری باید هزینه کند و در مقابل سودآوری پایین و دوره‌ی برگشت سرمایه طولانی است، تمایل چندانی به سرمایه‌گذاری در این بخش ندارد. ناوگانی که در حال حاضر در این بخش فعالیت می‌کند، به وسیله‌ی شرکت‌ها و مجموعه‌هایی تدارک دیده شده است که از سال‌های قبل سرمایه‌گذاری خود را انجام داده‌اند و یا از دیدگاه ایفای مسئولیت اجتماعی در این حوزه سرمایه‌گذاری کرده‌اند و دیدگاه اقتصادی به سرمایه‌گذاری خود نداشته‌اند.

انگیزه‌ی سرمایه‌گذاری را تقویت کند. اگر این وضعیت به شکل کنونی ادامه یابد، شاهد افزایش سرمایه‌گذاری در بخش ریلی مسافری نخواهیم بود. مگر آن که سیستم بانکی در این زمینه مساعدت بیشتری کند و با در بودجه‌ی کشور سرفصل‌هایی برای حمایت از سرمایه‌گذاری در ناوگان ریلی مسافری در نظر گرفته شود.

بخش خصوصی تمایلی به سرمایه‌گذاری در این بخش دارد؟

افق پیش روی ناوگان ریلی مسافری از نظر توسعه و افزایش ظرفیت را چگونه می‌بینید؟

ناوگان ریلی در بخش مسافری در سال‌های اخیر از نظر کمیت و ظرفیت ناوگان، توسعه و تحول چشمگیری نداشته است. علت این امر سرمایه‌گذاری سنگینی است که برای افزایش ظرفیت ناوگان مورد نیاز است و تسهیلات و یارانه‌ی خاصی برای شرکت‌های ریلی مسافری وجود ندارد که

بله. بن ریل به عنوان یکی از شرکت‌های پیشرو در بازار حمل‌ونقل ریلی مسافری و همچنین به عنوان شرکتی که تحت پوشش بنیاد مستضعفان فعالیت می‌کند و ایفای مسئولیت‌های اجتماعی و خدمت‌رسانی به عموم مردم و خصوصاً طبقات و اقشار محروم کشور در این شرکت جزو اولویت‌های اساسی به شمار می‌رود، برنامه‌های توسعه‌ای در حوزه‌های مختلف در دستور کار دارد که این برنامه‌ها به افزایش کیفیت و کمیت هر چه بیشتر خدمات و افزایش آسایش و امکانات سفر ریلی برای مسافران منجر خواهد شد. در مورد این برنامه‌ها در موعدهای مقتضی به فراخور زمان اطلاع‌رسانی‌های لازم صورت خواهد گرفت.

بن ریل برای خانواده‌ی مکرم شهدا و جانبازان تسهیلاتی دارد؟

خانواده معزز و معظم شهدا و جانبازان نور چشمان ما هستند و خوشبختانه در قانون پیش‌بینی شده است که تخفیفی هرچند ناچیز در برابر عظمت فداکاری‌های این عزیزان در راه اعتلای این مرزوبوم، به‌وسیله‌ی شرکت‌های ریلی به آن‌ها تخصیص یابد و ما هم با افتخار این قانون را اجرا می‌کنیم. این تخفیف ۵۰ درصد بهای بلیت قطارهای مسافری است که بر اساس قانون، ما به ازای آن باید به‌وسیله‌ی بنیاد شهید به شرکت‌های ریلی پرداخت شود. اما بنیاد شهید از زمان اجرای قانون مذکور در سال ۱۳۹۵، بودجه‌ای به این امر تخصیص نداده است. ما با افتخار این قانون را اجرا کردیم و همچنان هم اجرا می‌کنیم. انتظار ما این است که عزیزان ما در بنیاد شهید نیز قانون‌مندانه رفتار کنند و همان‌گونه که ما در این سال‌ها قانون‌مندانه رفتار کردیم، بنیاد شهید هم که متولی این کار است، ما را در خدمت‌رسانی بهتر به خانواده‌ی معزز شهدا و جانبازان پشتیبانی کند.

و سخن پایانی ...

صنعت ریلی می‌تواند به اقتصاد کشور در تمام حوزه‌ها کمک کند. امیدواریم توجه و حمایت بیشتری از این صنعت صورت گیرد و خصوصاً به بخش مسافری ریلی که با مردم به‌صورت مستقیم سروکار دارد، توجه بیشتری شود.

روی کاغذ بماند یا تسهیلات و حمایت‌ها به تأخیر بیفتد، تسهیلات محسوب نمی‌شود و اثربخشی خاصی در این حوزه نخواهد داشت.

امسال وضعیت بازار سفرهای ریلی نوروزی را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

امسال پیش‌بینی‌هایی که انجام شده نشان می‌دهد با توجه به این که مشکل کرونا بسیار کم‌رنگ شده، تقاضای سفر نوروزی در تمام شقوق حمل‌ونقل افزایش خواهد داشت و طبعاً تقاضای سفرهای ریلی هم با افزایش مواجه می‌شود. در مقاطع پیک سفر مثل تعطیلات نوروزی، حجم و ظرفیت عرضه ناوگان ریلی کشور، با حجم تقاضای سفر همخوانی ندارد و متأسفانه بخش قابل توجهی از مسافرانی که تمایل دارند از قطار به‌عنوان یک وسیله‌ی امن و به‌صرفه برای سفر بهره‌مند شوند، نخواهند توانست از این امکان استفاده کنند.

شرکت راه‌آهن در چالش‌های سرمایه‌گذاری ناوگان مسافری چه نقشی دارد؟

به اعتقاد من، شرکت راه‌آهن در مسیر توسعه‌ی ناوگان در بخش واگن مسافری برای سرمایه‌گذاری و توسعه‌ی ناوگان، چالش و مانعی ایجاد نکرده است و بخش‌نامه و دستورالعمل بازدارنده‌ای ندارد. در بخش لکوموتیو و مبدل و سیر و حرکت، سیاست‌گذاری و تأمین مالی و سرمایه‌گذاری عمدتاً با شرکت راه‌آهن است و شرکت‌های بخش خصوصی هم به‌دلیل سرمایه‌گذاری سنگینی که مورد نیاز است، ورود نکرده‌اند. در این بخش خود شرکت راه‌آهن هم نیاز به کمک و حمایت دارد تا سرمایه‌گذاری لازم انجام شود و لکوموتیوها مدرن شوند و فناوری‌های نوین وارد مدیریت سیر و حرکت شود. اتفاقاً در این بخش هم نیاز داریم که کشنده‌ها را نوسازی کنیم، چراکه بسیار فرسوده هستند و ضمناً نرخ سودآوری و دوره‌ی بازگشت سرمایه در این بخش مناسب‌تر است.

شرکت بن ریل برنامه‌ی توسعه‌ای برای آینده مد نظر دارد؟

در حال حاضر وضعیت عرضه و تقاضای سفر ریلی و به‌طور کلی سهم سفرهای ریلی از کل بازار سفر چگونه است؟

بخش ریلی مسافری از کل سفرهایی که در کشور انجام می‌شود، سهم زیر ۱۰ درصدی را پوشش می‌دهد. سطح پوشش مطلوب این است که ناوگان ریلی مسافری، سهم بیش از ۲۵ درصدی از کل سفرها را جذب کند. رسیدن به چنین سهمی از بازار سفر به‌وسیله‌ی ناوگان ریلی مسافری، حجم سرمایه‌گذاری سنگینی را می‌طلبد. ذکر این نکته ضروری است که تقاضای سفر ریلی از سوی مسافران بالا است و در واقع در حال حاضر ناوگان مسافری ریلی کشور در یک نگاه کلی اشباع شده است. ممکن است در برخی مقاصد سفر ناوگان ریلی مسافری اشباع نباشد؛ اما اگر کلیت ناوگان ریلی مسافری را در نظر بگیریم، حجم تقاضای سفر با قطار از عرضه پیشی گرفته است. بنابراین؛ بازار سفر ریلی از نظر تقاضا با مشکل مواجه نیست و میزان قابل توجهی تقاضا برای سفر از طریق راه‌آهن وجود دارد. چالشی که اکنون با آن مواجهیم، نیاز به سرمایه‌گذاری برای افزایش عرضه و تقویت و توسعه‌ی ناوگان است.

به نظر شما این سرمایه‌گذاری باید به‌وسیله‌ی دولت انجام شود، یا به نوعی از سوی دولت حمایت شود؟

ما به‌عنوان متصدیان این بخش انتظار نداریم دولت به‌صورت مستقیم در این حوزه سرمایه‌گذاری، یا به شکل رایگان سرمایه به این بخش تزریق کند. بلکه توقع ما این است که دولت بارانه‌ها و تسهیلاتی برای حمایت از سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در این حوزه قائل شود. ماده‌ی ۱۲ قانون بودجه، یکی از امیدهای مجموعه‌ی ریلی در این زمینه بوده و هست. اما هنوز از این محل اتفاق مثبتی در حوزه‌ی ریلی نیفتاده است. بعضی از شرکت‌ها و از جمله شرکت بن‌ریل سرمایه‌گذاری انجام داده‌اند. اما هنوز موفق به اخذ تسهیلات ماده‌ی ۱۲ نشده‌اند. بنابراین؛ حمایت باید به‌موقع و واقعی باشد. چراکه اگر قول و وعده‌ها